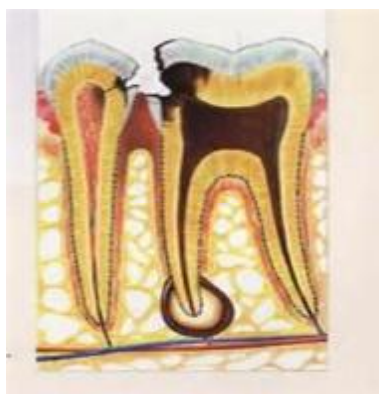

تعریف پوسیدگی علل و چگونگی ایجاد آن

بیش از هزار و سیصد سال قبل پیامبر عالی قدر اسلام حضرت محمد مصطفی علیه السلام در اهمیت رعایت بهداشت دهان فرمودند:

"آن قدر جبرئیل (از طرف خداوند) مرا به مسواک زدن سفارش کرد که گمان بردم به زودی مسواک زدن از واجبات دینی خواهد شد." (بحار الانوار، ج 76، ص)

پوسیدگی دندان چیست؟

پوسیدگی دندان بیماری عفونی قابل انتقالی است که با فعالیت میکروبها در سطح دندان آغاز می شود و در ساختمان آن پیشرفت می کند. برای ایجاد پوسیدگی، مواد قندی هم باید در دسترس میکروبها باشند تا عامل خراب کننده ساختمان معدنی، یعنی اسید تولید گردد. در واقع پوسیدگی دندان تخریب بافتهای سخت دندان است. وقتی یک بیماری در اثر فعالیت میکروبها ایجاد شود آن را بیماری عفونی می نامند. و اگر بیماری بتواند از محلی به محل دیگر منتقل شود آنرا بیماری قابل انتقال می گویند. با تعریفی که از پوسیدگی دندان شد، می فهمیم که پوسیدگی می تواند از یک دندان به سایر دندانها سرایت کند.

علائم پوسیدگی :

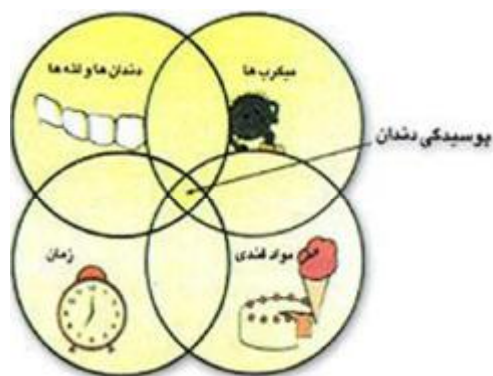
وقتی دندان‌ی دچار پوسیدگی می‌شود، ممکن است یک یا چند مورد از علامتهای زیر را داشته باشد :

- **تغییر رنگ مینای دندان** ، در محل پوسیدگی مینا قهوه‌ای یا سیاه رنگ می‌شود .
- **سوراخ شدن دندان در محل پوسیدگی** ، گاهی میزان این تخریب کم است و فقط با معاینه دقیق مشخص می‌شود و گاهی مقدار زیادی از دندان از بین می‌رود، به طوری که شخص فکر می‌کند دندان او شکسته است .
- **حساس یودن یا درد گرفتن دندان** در موقع خوردن غذاهای سرد، گرم، ترش و شیرین .
- **حساس یودن یا درد گرفتن دندان** وقتی که دندانها را روی هم فشار می‌دهیم .
- **بوی بد دهان** می‌تواند به علل مختلف ایجاد شود که یکی از علتهای آن پوسیدگی دندانها است .
- **گیر کردن مواد غذایی بین دندانها و پاره شدن نخ دندان** پوسیدگی بین دندان‌ی می‌تواند باعث گیر کردن مواد غذایی بین دندانها و پاره شدن نخ دندان هنگام استفاده شود

پوسیدگی دندان چرا و چگونه ایجاد می‌شود؟

برای پیشگیری از ایجاد هر بیماری باید علل ایجاد کننده آن بیماری را بشناسیم. در مورد پوسیدگی دندان و پیشگیری از آن نیز لازم است ابتدا با عوامل ایجاد کننده آن آشنا شویم. بسیاری از افرادی که برای درمانهای دندانپزشکی مراجعه می‌کنند، در پاسخ به اینکه چرا دندانهایشان خراب شده است به مسئله ارث و جنس دندان اشاره می‌کنند. روشن است که خوبی جنس دندان در دوام آن مؤثر است با این حال عوامل دیگری هم دخالت دارند .

علل مختلفی برای ایجاد پوسیدگی مطرح شده است اما بطور کلی چهار عامل اصلی **میکروبها**، **مواد قندی**، **مقاومت شخص و دندان و زمان** در ایجاد پوسیدگی دندان نقش دارند .

این چهار عامل، همواره ایجاد پوسیدگی می کنند و اگر هر کدام نباشد، دندان پوسیده نمی شود. بدون میکروب، پوسیدگی در دندان اتفاق نمی افتد. اگر میکروبها حضور داشته باشند و مواد قندی نباشد، شدت وقوع پوسیدگی

به این اندازه نخواهد بود. وجود میکروبها و مواد قندی نیز در اشخاصی که مقاومت طبیعی نسبت به بیماری دارند نمی تواند پوسیدگی ایجاد کند. و بالاخره میکروبها و مواد قندی و کمبود مقاومت شخص و دندان نیز در یک لحظه و یک روز سبب خرابی دندان نمی شود، بلکه مدت زمانی لازم است تا اینها بتوانند سطح سخت دندان را خراب کنند .